



**Enquête Jeugdmonitor Zeeland
Ouders Jonge Kinderen 2013**

Rapport Borsele

Middelburg, december 2013

Colofon

© SCOOP 2013

Samenstelling

Nadet Somers
Esther van Sprundel
Herman Braat

SCOOP

Kousteensedijk 7
Postbus 407
4330 AK Middelburg
Telefoon (0118) 682500
Telefax (0118) 635311
www.scoopzld.nl
scoop@scoopzld.nl

*Deze uitgave is tot stand gekomen in opdracht van de Provincie Zeeland.
De Provincie Zeeland streeft naar een goede sociale en culturele infrastructuur in Zeeland,
in samenwerking met anderen. Als sociaal-cultureel kennis- en ontwikkelingsinstituut ondersteunt
SCOOP de Provincie bij haar taken in het sociaal-cultureel beleid*



Inhoudsopgave

Inleiding	4
Gezinssituatie	5
Arbeid-zorgcombinatie.....	6
Vrije tijd	8
Wonen en woonomgeving	10
Peuterspeelzaal en vormen van opvang	11
Gezondheid, gedrag en voeding.....	12
Consultatiebureau	13
Opvoeding en verzorging	16
Onderwijs	17

Inleiding

In dit rapport worden de belangrijkste trends van het onderzoek onder ouders van jonge kinderen weergegeven. Voor elke gemeente in Zeeland is een apart rapport opgesteld.

Onderzoek

Het onderzoek onder ouders van jonge kinderen is voor de vierde keer uitgevoerd. Via het GBA zijn alle ouders van kinderen geboren in 2009 aangeschreven met het verzoek deel te nemen aan het onderzoek. In 2001, 2005 en 2009 zijn vergelijkbare onderzoeken uitgevoerd door de Jeugdmonitor Zeeland.

Provinciaal zien we een aantal trends:

- De meeste jonge kinderen groeien op in een gezin met twee ouders of verzorgers. In 2013 is dat aandeel hoger dan in 2009.
- Ouders zijn de laatste jaren steeds meer tevreden over de eigen buurt.
- Vrijwel alle ouders van jonge kinderen in Zeeland hebben gebruik gemaakt van de diensten van het consultatiebureau. Maar vergeleken met 2005 is dat aandeel licht gedaald.
- De bekendheid met hulpverleners en hulpverlenende instanties voor opvoedings-, gedrags- en ontwikkelingsproblemen bij kinderen is iets afgenomen.
- Steeds meer jonge kinderen spelen wel eens met een (spel)computer, smartphone of tablet. Maar ouders besteden ook steeds meer tijd aan activiteiten met hun kinderen zoals voorlezen, een spelletje doen of een liedje zingen.
- Minder peuters gaan naar de peuterspeelzaal.
- Het aantal uren dat ouders besteden aan werk, huishouden en verzorgen van kinderen verandert niet. Vaders en moeders besteden hier elk ongeveer 55 uur per week aan.

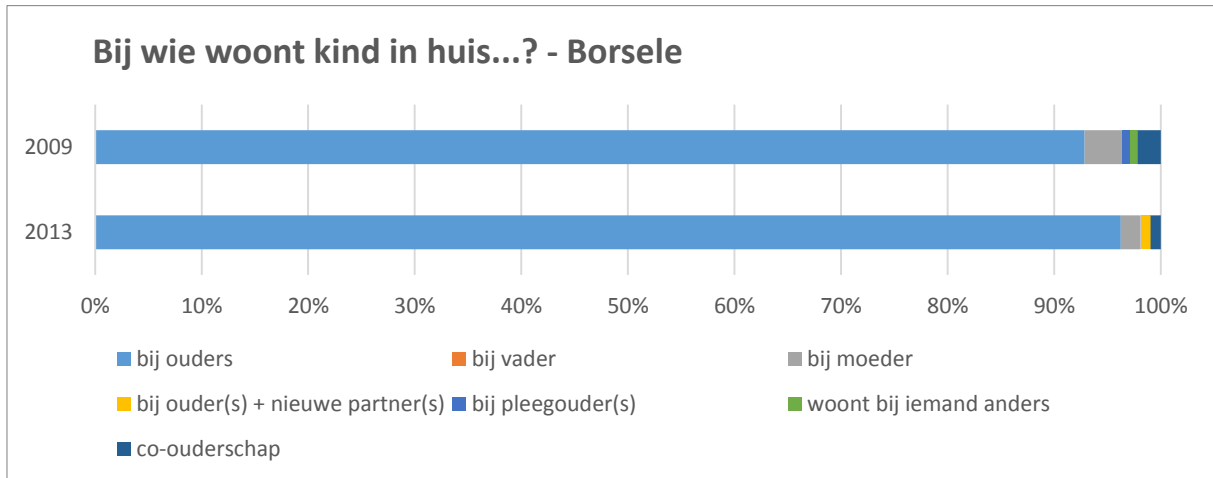
Respons

In totaal hebben 1359 ouders van jonge kinderen de vragenlijst ingevuld. Dit is een respons van 36%. Met 110 ouders uit de gemeente Borsele die meededen aan het onderzoek is de respons hier 39%. Voor de analyse is het databestand gewogen naar gemeente op basis van het aantal kinderen dat in 2009 geboren is, zodat een representatiever beeld ontstaat voor de regio's en Zeeland als geheel.

Opzet rapport

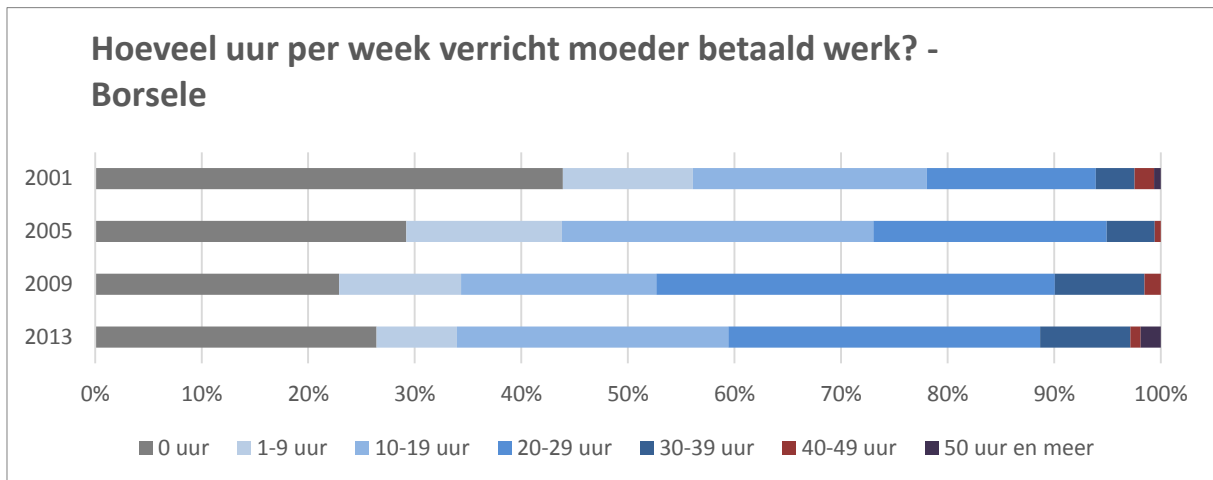
De belangrijkste trends van het onderzoek onder ouders van jonge kinderen worden per thema gepresenteerd.

Gezinssituatie



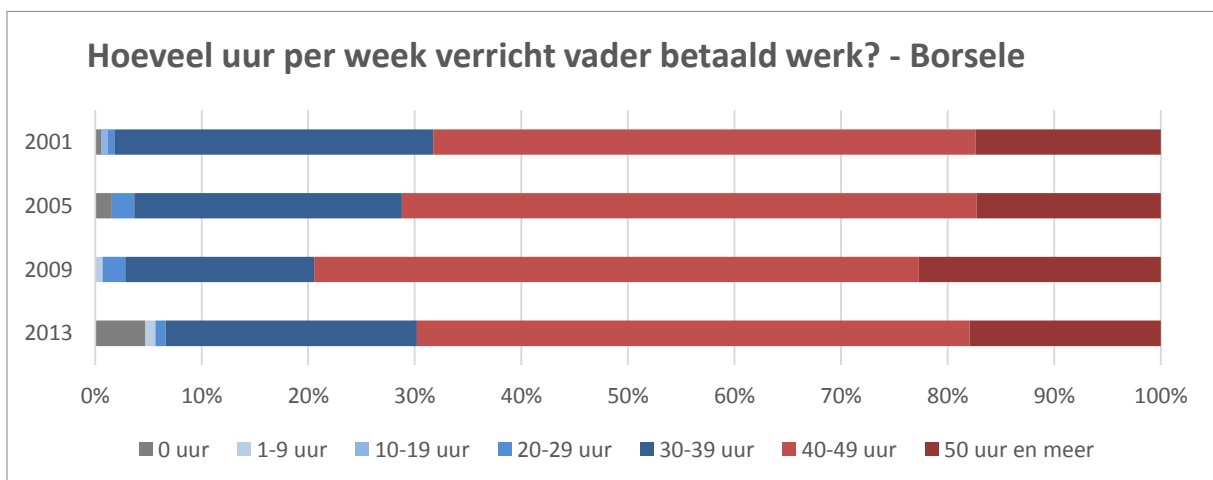
Bijna alle jonge kinderen wonen bij beide ouders; in Borsele zijn dat er meer dan negen van de tien. De meeste overigen wonen alleen met de moeder. Het komt in Borsele niet voor dat jonge kinderen alleen bij de vader wonen. Het aandeel kinderen dat bij beide ouders woont is tussen 2009 en 2013 zelfs nog iets toegenomen.

Arbeid-zorgcombinatie

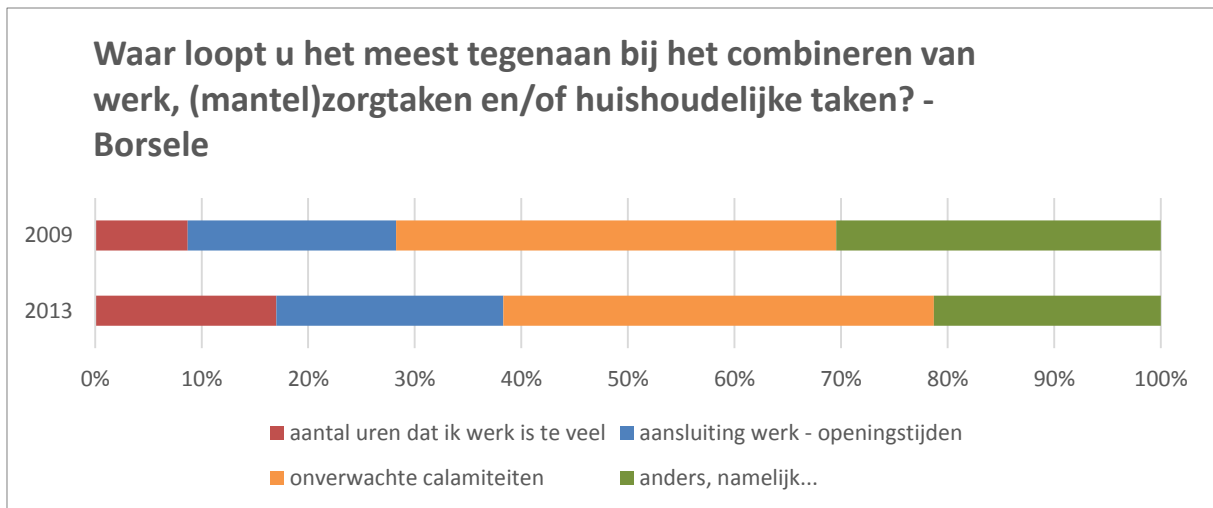


Een kwart van de moeders in Borsele verricht geen betaald werk (26%). Een op de drie heeft 1 t/m 19 uur betaald werk per week (33%). Drie van de tien hebben 20 t/m 29 uur betaald werk per week (2013: 29%). Een op de tien heeft een betaalde werkweek van 30 of meer uren (11%).

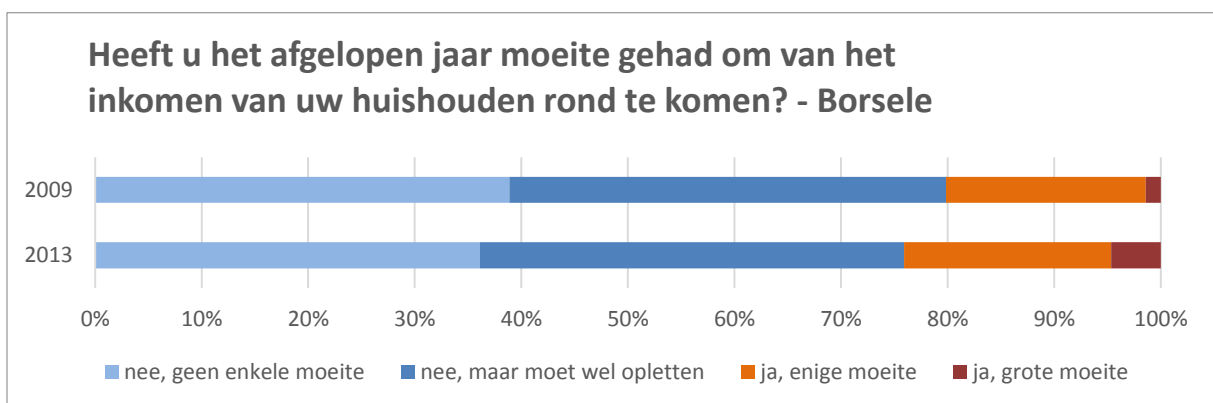
Het aandeel moeders zonder betaald werk nam sterk af in de periode tussen 2001 en 2005. Tussen 2009 (23%) en 2013 (26%) is het aandeel moeders zonder betaald werk iets gestegen.



Hebben negen van de tien moeders van jonge kinderen in Borsele geen of minder dan dertig uur betaald werk, bij de vaders is traditioneel het omgekeerde beeld te zien. Ruim negen van de tien vaders van jonge kinderen in Borsele hebben 30 uur of meer betaald werk per week en zeven van de tien zelfs 40 uur of meer. Een op de twintig vaders, heeft in 2013 geen betaald werk (5%). Dat vaders geen betaald werken hebben kwam in de eerdere enquêtes niet of nauwelijks voor.

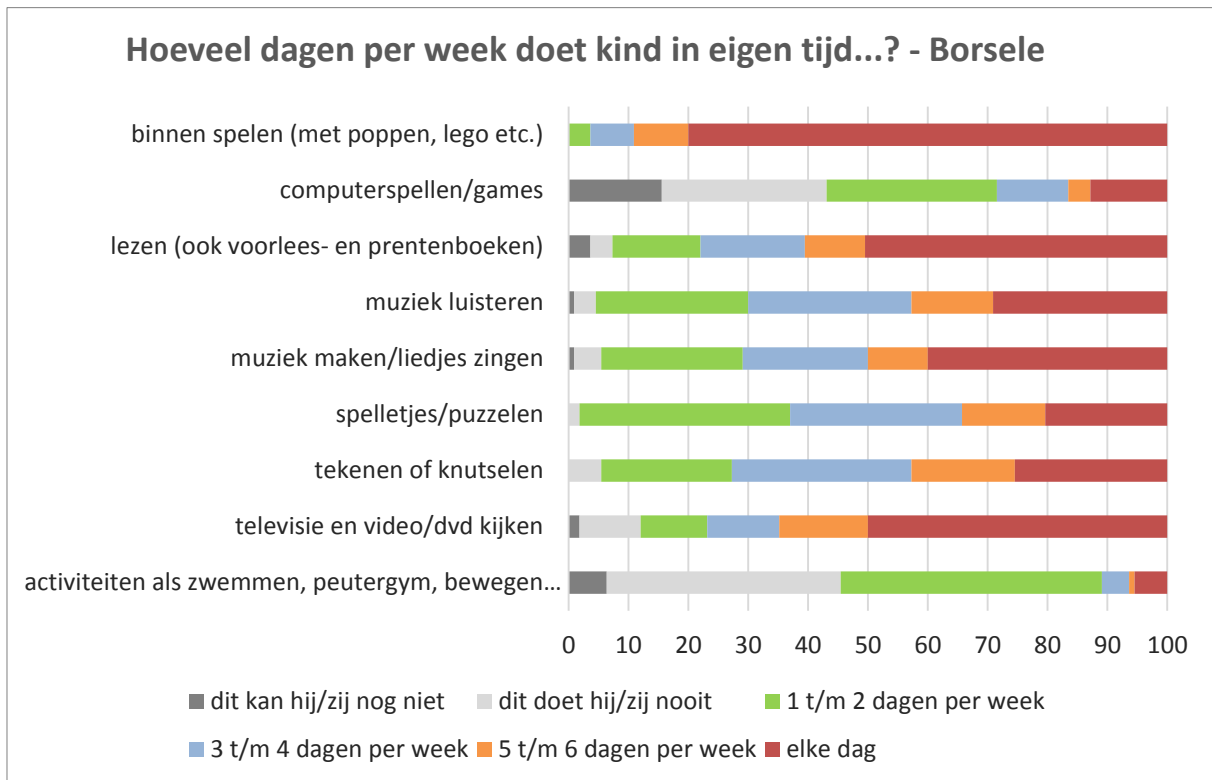


Vastlopen bij onverwachte calamiteiten zijn voor vier van de tien ouders van jonge kinderen in Borsele het probleem waar zij het meeste tegen aan lopen bij het combineren van werk, (mantel)zorgtaken en/of huishoudelijke taken. Minder genoemd worden een te veel aantal werkuren, de aansluiting tussen werktijden en openingstijden van voorzieningen, of iets anders....



Drie kwart van de ouders geeft aan geen moeite te hebben rond te komen van het inkomen in het huishouden. De meeste overigen hebben enige moeite om rond te komen. Tussen nu en de vorige enquête is er weinig veranderd.

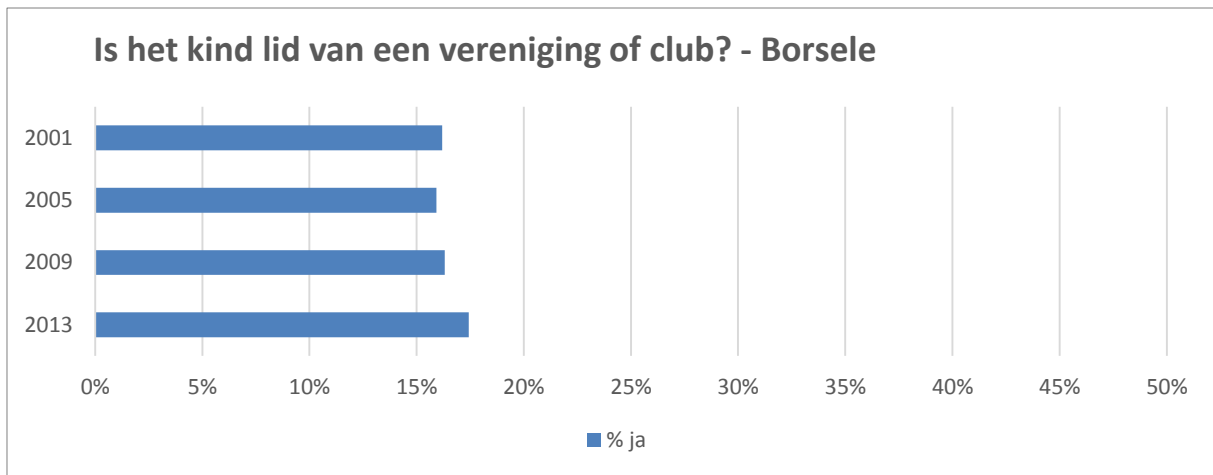
Vrije tijd



Binnen spelen doen de meeste peuters in Borsele elke dag (80%). Van de overige meer specifieke activiteiten wordt er het meest gelezen (50% elke dag) en naar de televisie en video/dvd gekeken (50% elke dag). Er wordt ook veel muziek gemaakt en liedjes gezongen (40% elke dag).

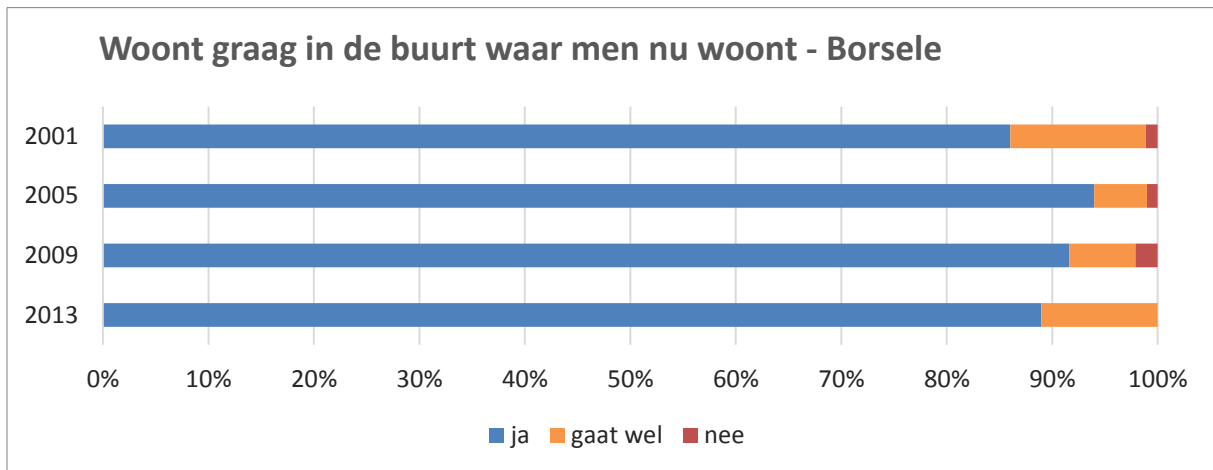
De activiteiten die de jonge kinderen in Borsele relatief nog het minst doen, zijn computerspellen en sporten. Ruim de helft van de kinderen doen (al) wel computerspellen, maar het meest is dat dan nog op 1 of 2 dagen per week (28% van allen). Een op de acht peuters doet al wel elke dag computerspellen (13%). Ruim vier van de tien kinderen doen nooit computerspellen omdat "dit doet hij/zij nooit" (28%) of zij dat nog niet kunnen (16%).

Ruim de helft van de peuters doet al aan sporten zoals zwemmen, peutergym, of bewegen op muziek. Het overgrote merendeel van hen (44%) doet dat 1 of 2 dagen per week. Ruim vier van de tien kinderen doen deze sportactiviteiten nooit, vooral omdat "dit doet hij/zij nooit" (39%).

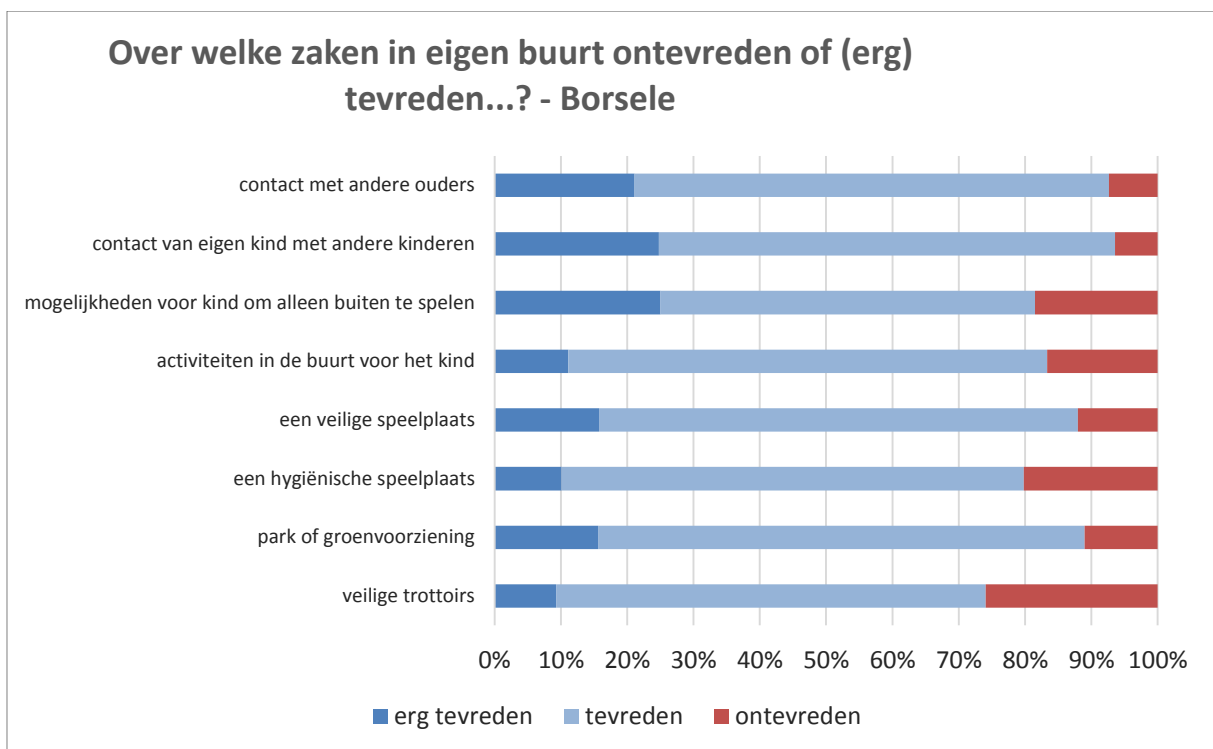


Een op de zes jonge kinderen in Borsele is al lid van een vereniging of club (17%). Het lidmaatschap is door de jaren heen redelijk constant gebleven. Gevraagd om wat voor een club of vereniging, worden door de ouders vele uiteenlopende clubs of verenigingen genoemd. Het meest worden in Borsele genoemd ballet, gymen, en de sportvereniging.

Wonen en woonomgeving

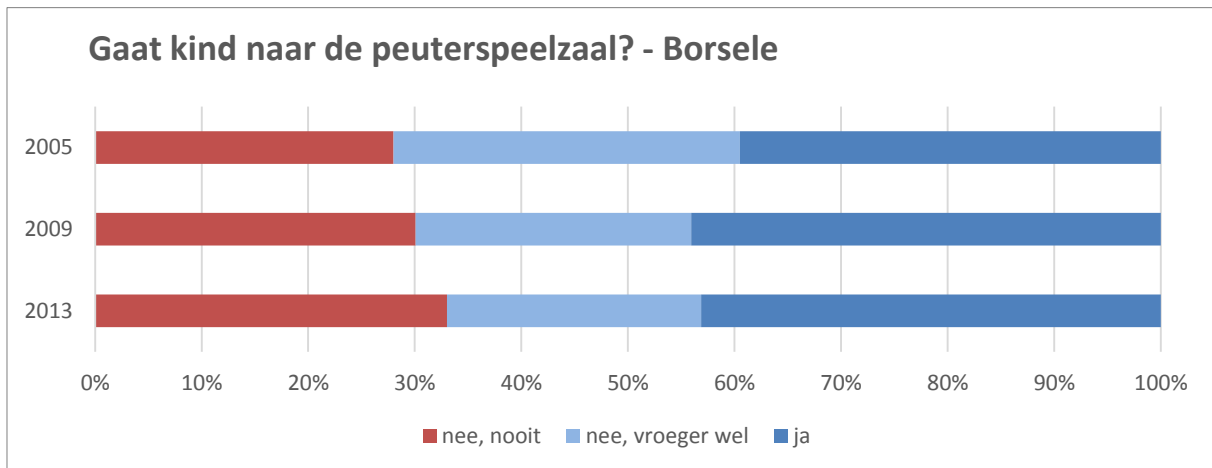


Een overgrote meerderheid van negen van de tien ouders van jonge kinderen in Borsele geven aan graag in de eigen buurt te wonen (89%). De overigen vinden dat het wel gaat (11%). Deze algehele tevredenheid over de eigen woonbuurt in Borsele is door de jaren weinig veranderd.

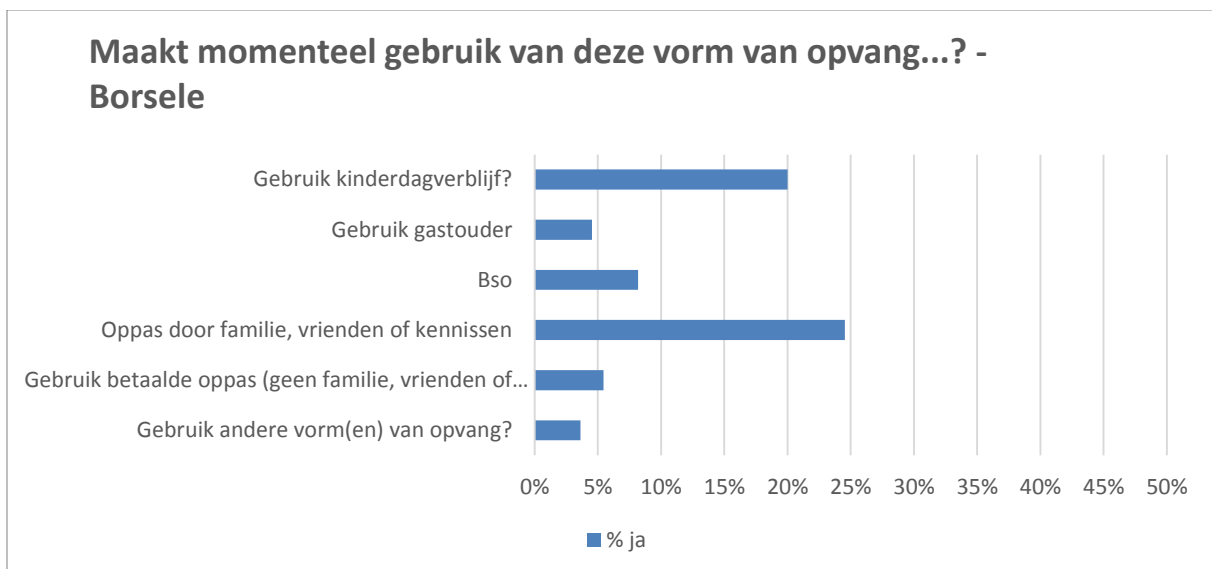


Wat betreft verschillende zaken in de eigen buurt, zijn de ouders in Borsele het meest tevreden over de mogelijkheden voor het kind om alleen buiten te spelen en over het contact dat het kind heeft met de andere kinderen in de buurt. Het minst tevreden - maar nog steeds in grote meerderheid tevreden of zeer tevreden - zijn de ouders over de veiligheid op de trottoirs en de hygiëne op de speelplaats. De tevredenheid van de Borselse ouders over bovenstaande zaken is sinds 2001 nauwelijks veranderd.

Peuterspeelzaal en vormen van opvang



Twee van de drie jonge kinderen in Borsele bezoeken de peuterspeelzaal of deden dat in het verleden. Een op de drie ging er nooit naar toe.

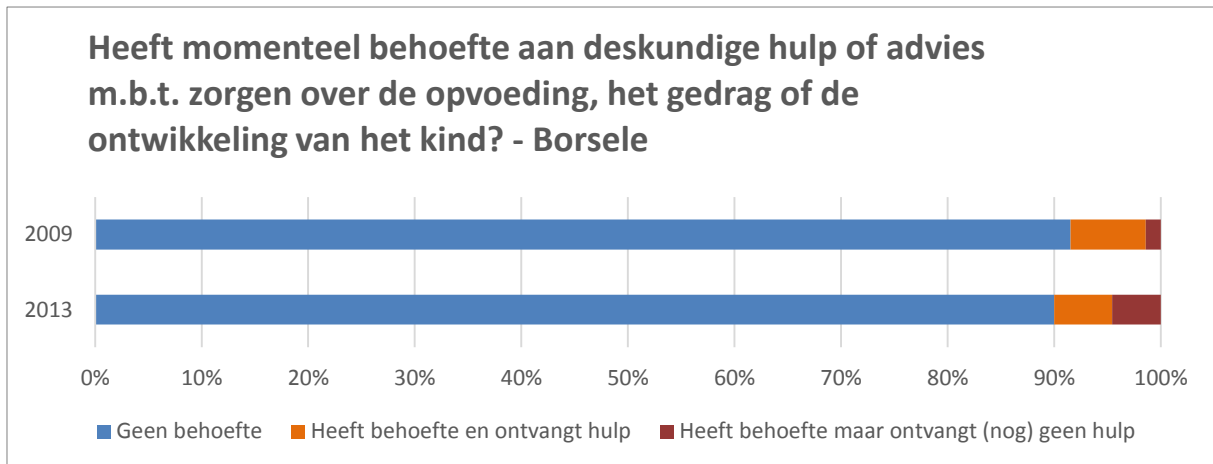


De belangrijkste mogelijkheden van opvang voor kinderen in de leeftijd van drie en vier jaar zijn: het kinderdagverblijf, gastouders, buitenschoolse opvang (bso), oppas door familie, vrienden of kennissen, en betaalde oppas door anderen. Voor elk van deze mogelijkheden is de ouders gevraagd of (a) zij er momenteel gebruik van maken, en (b) voor hoeveel dagdelen per week.

In Borsele maken de ouders van jonge kinderen het meest gebruik van oppas door familie, vrienden of kennissen. Een op de vier gezinnen (25%) maakt er gebruik van. Dit voor gemiddeld drie dagdelen per week. Op de tweede plaats komt het kinderdagverblijf. Een op de vijf jonge kinderen in Borsele bezoekt het kinderdagverblijf (20%). Dit voor gemiddeld drie dagdelen per week. Alle overige vormen van opvang worden weinig gebruikt.

Gezondheid, gedrag en voeding

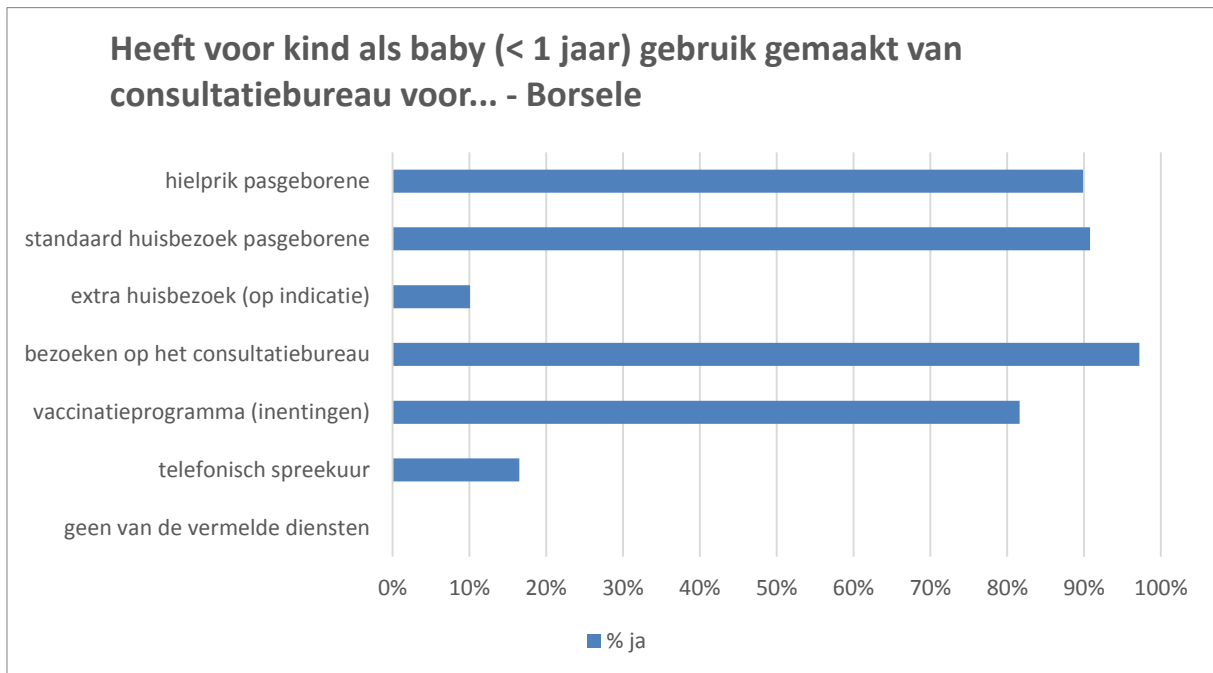
Ruim negen van de tien Borselse ouders vinden de gezondheid van hun kind (heel) goed.



In negen van de tien gezinnen met jonge kinderen in Borsele is er geen behoefte aan deskundige hulp of advies m.b.t. zorgen over de opvoeding, het gedrag of de ontwikkeling van het kind. In een op de twintig gezinnen is die behoefte er wel maar is er (nog) geen hulp (5%). Eveneens een op de twintig gezinnen krijgt al hulp (5%).

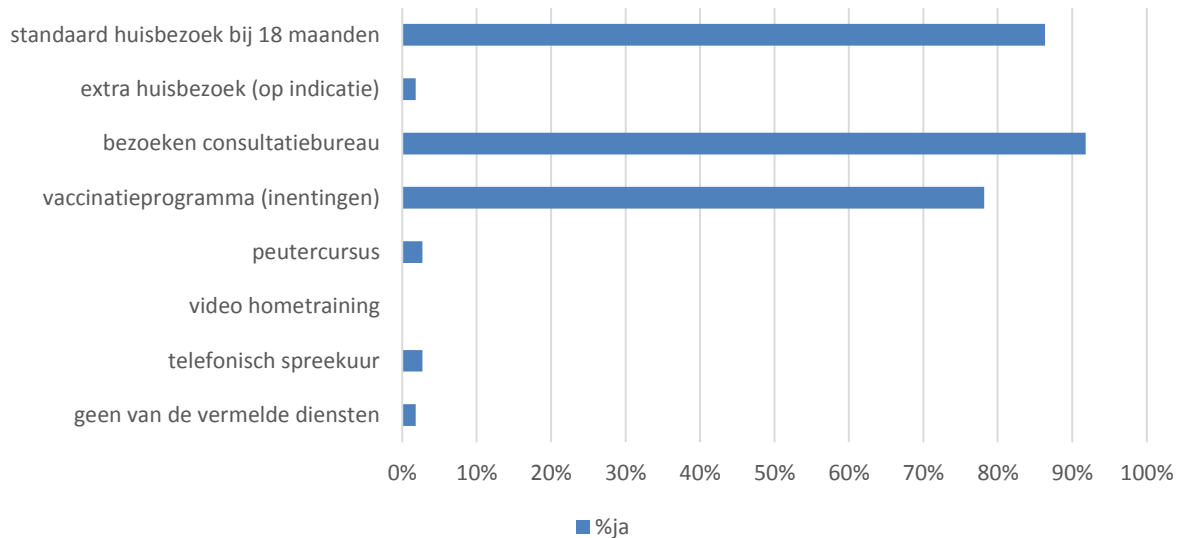
Ruim negen van de tien jonge kinderen ontbijten elke dag. De helft eet elke dag groente, twee derde eet elke dag fruit.

Consultatiebureau



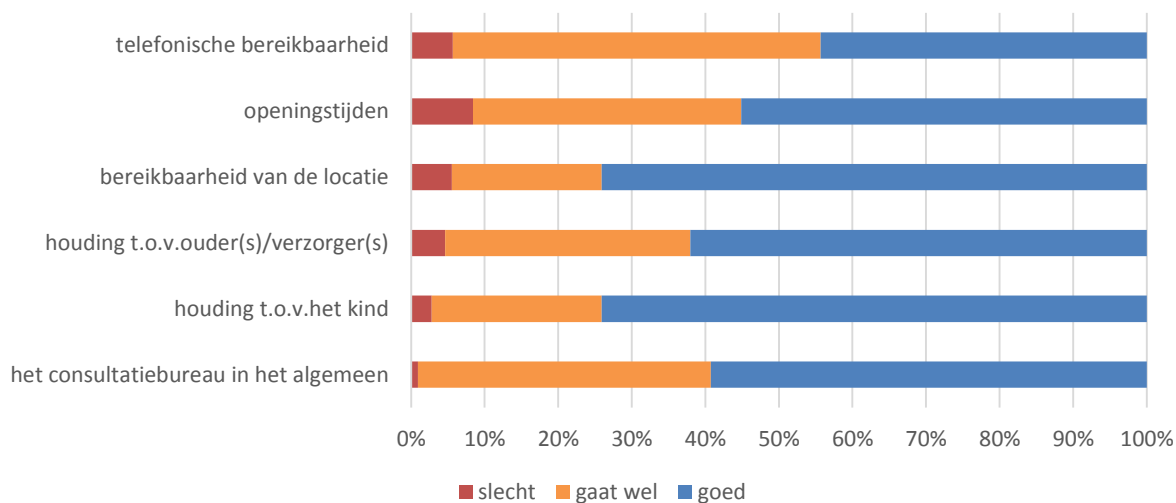
Het komt nauwelijks voor dat ouders van jonge kinderen in Borsele geen gebruik maakten van de diensten van het consultatiebureau toen hun kind nog een baby was (jonger dan 1 jaar). Bijna alle gezinnen bezochten in die periode met hun baby het consultatiebureau (2013: 97%). Van de specifieke diensten door het consultatiebureau voor baby's werd in Borsele het meest gebruik gemaakt van de hielprik voor pasgeborenen en van het standaard huisbezoek bij de pasgeborene. Daarnaast werden door ruim acht van de tien gezinnen deelgenomen aan het vaccinatieprogramma voor baby's. Een op de zes gezinnen maakte gebruik van het telefonisch spreekuur van het consultatiebureau. Op indicatie kreeg een op de tien gezinnen een extra huisbezoek. Vergeleken met 2005 (3%) en 2009 (3%) maken in 2013 (10%) meer ouders gebruik van het extra huisbezoek op indicatie.

Heeft voor kind als peuter (1 jaar of ouder) gebruik gemaakt van consultatiebureau voor... - Borsele



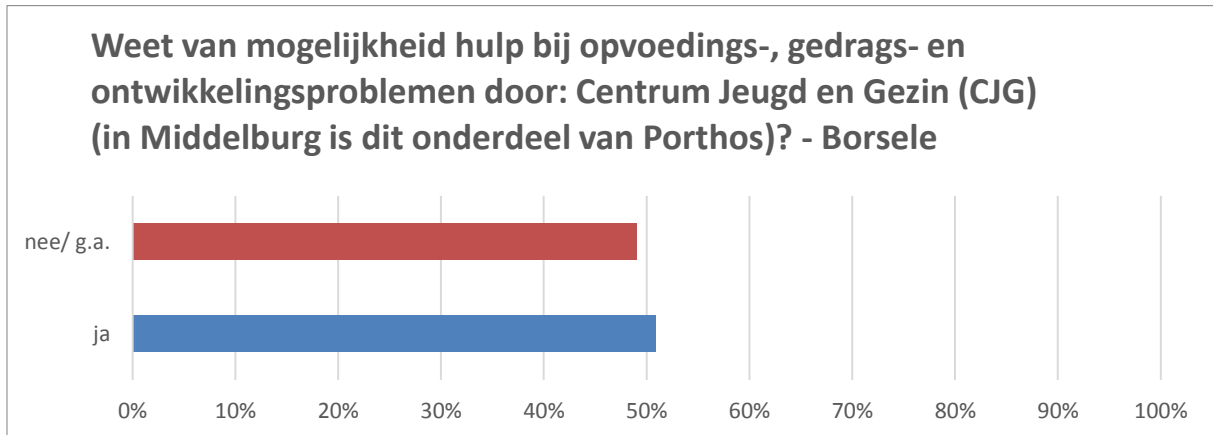
Negen van de tien gezinnen in Borsele bezoeken het consultatiebureau wanneer het kind een peuter van 1 jaar of ouder is (2013: 92%). In iets minder dan negen van de tien gevallen worden gebruik gemaakt van het standaard huisbezoek wanneer het kind 18 maanden is. Bijna vier van de vijf peuters nemen deel aan het vaccinatieprogramma. Er wordt in Borsele zeer weinig gebruik gemaakt van de overige diensten van het consultatiebureau voor peuters zoals extra huisbezoek op indicatie, peutercursus, video hometraining, of telefonisch spreekuur.

Wat vindt ouder van het consultatiebureau wat betreft...? - Borsele



Zes van de tien ouders (die gebruik maken van het consultatiebureau) van jonge kinderen in Borsele vinden dat het consultatiebureau het in het algemeen goed doet (59%). De overigen vinden dat het wel gaat (40%). Het meest tevreden zijn de ouders over de houding van het consultatiebureau ten opzichte van het kind en over de bereikbaarheid. Elk van beide aspecten worden door drie van de vier ouders als goed beoordeeld. Over de telefonische bereikbaarheid is de tevredenheid minder groot (44% goed).

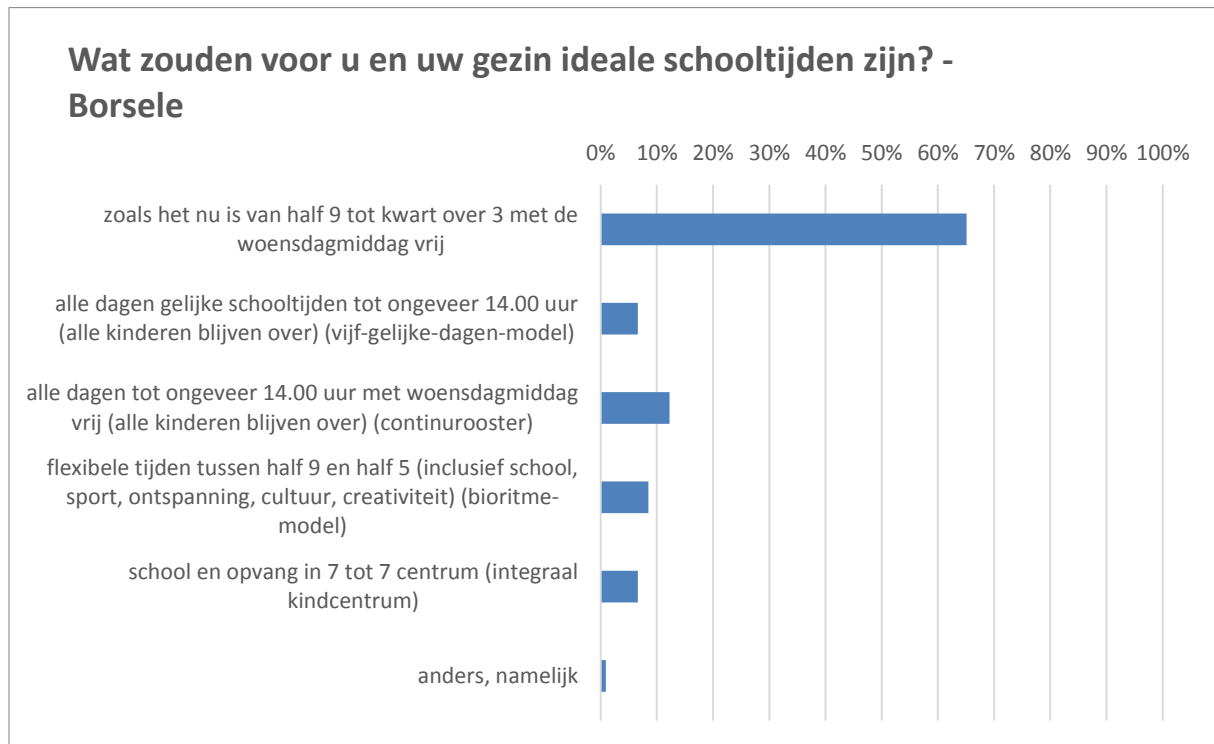
Opvoeding en verzorging



De helft van de ouders van jonge kinderen in Borsele is bekend met het bestaan van het Centrum Jeugd en Gezin (51%). Dit percentage is vergelijkbaar met Zeeland en de rest van de Oosterschelderegio.

Bijna alle Borsele ouders (99%) geven aan dat als de opvoeding van hun (kind)eren hen moeilijk valt, ze er dan met anderen zoals familie, vrienden of buren over kunnen praten.

Onderwijs



Twee derde van de ouders is tevreden over de schooltijden op de basisschool. Bij degenen die het anders willen, wordt het meest genoemd alle dagen school tot ongeveer twee uur met de kinderen tussen de middag overblijven, en de woensdagmiddag vrij.

Ruim een van de zes jonge kinderen gaat naar of staat al ingeschreven op een school, die niet in hun eigen wijk of dorp staat. Dit is de afgelopen jaren nauwelijks veranderd. Er is ook geen verschil met de rest van de provincie.

Als twee van de meest belangrijke redenen voor de keuze van de school worden in Borsele het vaakst 'deze school is dichtbij' (59%) en 'deze school gaat uit van dezelfde levensbeschouwing als ik' (49%). Als minst belangrijkste reden worden 'van deze school gaan veel kinderen naar de HAVO of het VWO (50%) en 'er zitten (bijna) geen buitenlanders op deze school' (59%) het meest genoemd. Vergeleken met 2001 (48%) geven nu (2013: 31%) minder ouders aan dat een van de twee belangrijkste redenen voor de schoolkeuze is dat de school dezelfde opvattingen over opvoeding heeft als de ouders.